Huddinge

Bilaga 10

SKÖTSELPLAN
För Paradisets Naturreservat

Huddinge kommun

Skötselplan för Paradisets naturreservat

Föreliggande skötselplan för Paradisets naturreservat har reviderats. Tidigare skötselplan togs fram år 2010 vilken i sin tur ersatte den ursprungliga från år 2002 då naturreservatet bildades. Skötselplanens mål gäller i princip utan tidsbegränsning. En översyn av skötselplanen bör göras efter tio år för att bedöma behovet av en revidering av åtgärdsdelen. Vid denna revidering har främst kapitel 3–6 uppdaterats men också andra justeringar har genomförts för att anpassas till nuvarande förutsättningar och organisation inom Huddinge kommun. Även redaktionella justeringar har utförts. Skötselplanen fastställs av kommunfullmäktige i Huddinge kommun.

Revideringen har gjorts av naturvårdsenheten i Huddinge kommun.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

A. ALLMÄN BESKRIVNING

1. Administrativa data
2. Syftet med säkerställande och skötsel av Paradisets naturreservat
3. Beskrivning av området

B. PLANDEL

1. Disposition och skötsel av mark och vatten
2. Anordningar för friluftslivet
    2.1 Övergripande mål
    2.2 Åtgärder och skötsel
3. Gränsmarkering, skyltning
4. Reservatsförvaltning och tillsyn
5. Uppföljning
6. Ekonomi
7. Källförteckning

KARTA

Skötselkarta

A. ALLMÄN BESKRIVNING

1. Administrativa data

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Paradisets naturreservat
Län:	Stockholm
Kommun:	Huddinge
Kommundel:	Sjödalen Fullersta
Registerområde:	Huddinge
Församling:	Huddinge
Läge:	Sydligaste delen av Huddinge kommun, cirka fem kilometer sydväst om Länna.
Topografiska kartan blad	10I SO
Ekonomiska kartorna blad	10I 2f (10825), 10I 1f (10815)
Koordinater	Rubinkod 10I 2f 170 320
Markägare och fastighetsbeteckningar:	Stockholm stad Lissma 4:472, Huddinge kommun Lissma 4:33, 4:79, 4:98 Ådrans vägförening Lissma 4:1
Area: **Därav landareal:**	756,9 hektar 743,1 hektar
Naturvårdsförvaltare:	Huddinge kommun

Landarean fördelar sig på följande naturtyper, hektar: skog och myr 717,4 hektar och åker/bete 25,7 hektar samt sjö 13,8 hektar.

2. Syftet med säkerställande och skötsel av Paradisets naturreservat

Det övergripande målet med skötseln är att uppfylla syftet med reservatet. Syftet med naturreservatet skall vara att bevara ett naturskogsområde och dess skyddsvärda växt- och djurliv i väsentligen orört skick. De arter och typiska organismsamhällen som är beroende av skog som lämnas för fri utveckling ska bevaras. Även sjöarna och myrarnas höga naturvärden och de arter som är knutna till sjöarna och myrarna ska bevaras. Även naturvärden knutna till de öppna kulturmarkerna ska vårdas och skyddas. Det är viktigt att reservatet bidrar till en gynnsam bevarandestatus för arter och naturtyper som legat till grund för rapporteringen till Natura 2000. Syftet är vidare att bevara områdets värden för det rörliga friluftslivet i den mån naturvårdens intressen inte skadas. Syfte är också att skydda områdets kulturvärden såsom de många stenåldersboplatser som finns i området.

Syftet ska nås genom att:

- delar av området (zon A) undantags från skogsbruk
- det inom lövskogsdominerade områden (zon B) sker naturvårdsinriktad skötsel med inriktning på en olikåldrig lövnaturskog.
- området ej markavvattnas
- förutsättningarna ska vara goda för att livsmiljöer, växt- och djursamhällen samt arter som är knutna till natur- och urskog och sjöarna ska kunna finnas kvar
- de öppna markerna ska hållas öppna helst genom åkerbruk, bete eller slåtter. Vid Paradisets gräsmarker får växtnäring ej tillföras.
- området är tillgängligt för besökande allmänhet
- informera om områdets natur- och kulturvärden.

3. Beskrivning av området (se även naturreservatsbeslutet)

3.1 Naturförhållanden

Området utgörs huvudsakligen av ett skogsområde innehållande sjöar och myrar. Dessutom finns även odlingsmark inom området.

Stora delar av området är föreslaget som ett natura 2000 område. Större delen av området utgör en registrerad nyckelbiotop av skogsvårdsstyrelsen vilken arealmässigt är den största nyckelbiotopen i Stockholms län.

3.2 Rörligt friluftsliv

Området är av riksintresse för det rörliga friluftslivet. Den till stora delar orörda skogen och de karga sjöarna inom naturreservatet gör att en känsla av vildmark kan infinna sig. Flera välfrekventerade leder och stigar passerar genom området som Sörmlandsleden, Huddingeleden, Sameslingan och Brinkslingan.

Området ingår även i Huddinge kommuns översiktsplan som bevarandeområde enligt naturresurslagen 2 kap. 6 § och ligger i ett område som utgör riksintresse för det rörliga friluftslivet, F8 ”Ågesta-Lida”. Området ingår även i den regionala grönstrukturen som del av en värdekärna enligt Regionplane- och trafikkontorets rapport ”Grönstrukturen i Stockholmsregionen”. I rapporten ”Huddinges grönstruktur” (underlag till översiktsplan) anges detta som ett skogsområde av mycket högt naturvärde som bör inrättas som naturreservat.

3.3 Kulturhistoria

Paradisets naturreservat hänger samman med området kring Tornberget som är länets högsta berg. Just det faktum att området är högt beläget är orsaken till att de första spåren av mänskliga aktiviteter inom länet finns här. Hela området är rikt på fynd från stenåldern. Det är framför allt fynd i form av kvartsavslag som uppkommit vid tillverkningen av olika verktyg. Fynd har även gjorts av färdiga verktyg. De människor som vistades på den dåtida ögrupp som fanns här, levde huvudsak på fiske, säl- och fågeljakt.

3.4 Tillgänglighet

Området är relativt lättillgängligt. Cykelväg finns nästan ända fram och för bilburna nås området lätt från Näset via Granby, Paradisets stuga eller från vägen mellan Haningeleden och sjön Öran. På dessa platser finns iordningställda parkeringsplatser (se skötselplanekartan).

3.5 Slitage- och störningskänslighet

Området är tämligen orört och idag ringa slitet. Naturskogen är känslig för skogsbruk och stränderna runt sjöarna har slitagekänslig mark (bl. a hällmarker med lavtäcke). I övrigt finns inga hot.

B. PLANDEL

1. Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med skötseln är att uppfylla syftet med reservatet. Målet för området är att bevara ett stort orört skogsområde i väsentligen orört skick och därigenom bevara de naturvärden som är knutna till skogsekosystemen. Målet är vidare att bevara områdets sjöar som orörda skogssjöar. Även naturvärden knutna till de öppna kulturmarkerna ska vårdas och skyddas. Det är viktigt att reservatets skötsel bidrar till en gynnsam bevarandestatus för arter och naturtyper som legat till grund för rapporteringen till Natura 2000. Områdets värden som strövområde för det rörliga friluftslivet är också viktigt. Inom naturreservat är dock naturvårdens intresse överordnat det rörliga friluftslivet i den mån intressena inte kan förenas.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Här nedan redogörs för de generella riktlinjer som skall gälla för skötseln.

- Ett kärnområde (zon A) inom skogen skall av naturvårdsskäl undantas från skogsbruk och lämnas för fri utveckling. Slutmålet för denna del är urskog. Dock får åtgärder som höjer naturvärden kopplade till naturskog/urskog genomföras under förutsättning att inget virkesuttag görs och att åtgärden är förenlig med bevarandemål för Natura2000 och/eller registrerad nyckelbiotop. Detta kan vara t ex genom att:
- Ringbarka träd för att skapa död och döende ved,
- - Friställa värdefulla träd och trädgrupper genom ringbarkning eller genom att fälla träd som lämnas kvar som död ved.
- Inom lövskogsdominerade områden (zon B) sker naturvårdande skötsel med inriktning på en olikåldrig lövnaturskog. Naturvårdsintresset har första prioritet. Insatserna skall främst vara inriktade på att gallra bort barrträd. Det är också viktigt att lövträden ges möjlighet att åldras (evighetsträd) och att andelen död ved hålls så hög som möjligt. Det är viktigt att skapa rikligt med död ved särskilt i grova dimensioner. Detta kan göras genom ringbarkning eller att fälla träd som lämnas kvar.
- Den öppna marken sköts med bete, slåtter eller åkerbruk (zon C). De öppna markerna ska dock generellt skötas så att den skyddsvärda hagmarksfloran bevaras t ex vid Paradiset. Hagmarkerna ska helst betas av nötkreatur och/eller slås.
- I några bestånd med yngre skog (zon D) skall en till två gallringar göras initialt för att styra bestånden mot en varierad ålder- och trädslagsblandning. Särskilt skall lövträd gynnas. Efter dessa en till två gallringar, som skall göras inom 30 år, lämnas skogen för fri utveckling
- Mot angränsande bebyggelse och vägar, markerat med (zon E) på skötselplanekartan, kan enstaka träd tas bort som hotar egendom.
- Lägga igen diken och återskapa sumpskogar och myrmarker som torrlagts

2. Anordningar för friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Genom informationsåtgärder skall området göras mer lättillgängligt. De naturliga förutsättningarna för friluftslivet skall vara styrande för områdets nyttjande. Inga ytterligare leder eller stigar skall anordnas. Området skall kunna användas som studieobjekt för bl. a skolor. Byggnaderna vid Paradiset ska användas för friluftsändamål.

2.2 Åtgärder och skötsel

- Naturvårdsförvaltaren ansvarar för renhållningen inom området.
- Enkla och tydliga informationstavlor skall uppsättas genom naturvårdsförvaltarens försorg på den plats som finns markerad på skötselplanekartan. På dessa tavlor skall finnas information om området och vad som gäller för allmänhetens vistelse inom naturreservatet.
- Befintliga leder och stigar skall vara uppmärkta och skötas. Vindfällen som faller över leder och stigar får flyttas.
- Parkeringsplatser ska finnas vid Paradiset, vid Näset (via Granby) och längs Öranvägen.
- En informationsfolder skall utarbetas och finnas tillgänglig i anslutning till området. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för folderns utformning.
- Något byggande för friluftslivet (vindskydd, toaletter, omklädningshytter o dyl.) är ej aktuellt med undantag för toalett och dusch vid Paradiset.

3. Gränsmarkering, skyltning

Reservatets gränser skall markeras ut av naturvårdsförvaltaren enligt Naturvårdsverkets anvisningar. Naturvårdsförvaltaren ansvarar även för övrig skyltning. Skyltningen utförs enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.

4. Reservatsförvaltning och tillsyn

Naturvårdsförvaltare är Huddinge kommun. Det innebär ett övergripande ansvar för att syftet med reservatet uppnås och omfattar ansvar för bland annat naturvårdsåtgärder, informationstavlor och annan skyltning, miljöövervakning samt kontakt med markägare och andra berörda. I arbetsuppgifterna ingår också information och upplysning av naturreservatets värden och bestämmelser.

Tillsyn enligt miljöbalken inom naturreservatet utförs av tillsynsmyndigheten i Huddinge kommun.

5. Uppföljning

Reservatet bör fortsatt dokumenteras för att öka kunskapen om områdets naturvärden. Förvaltaren ska dokumentera utförda åtgärder samt annat som kan vara av intresse för förvaltningen i enlighet med kommunens egna uppföljningsrutiner. Inventeringsresultat registreras i Artportalen.

Uppföljning av naturvärden och tillstånd kan på sikt leda till att ytterligare skötselåtgärder blir aktuella, med syfte att bibehålla och utveckla reservatets naturvärden. Skötselplanen får i så fall revideras eller kompletteras.

6. Ekonomi

Finansiering av naturvårdsförvaltningen sker genom kommunala medel för skötsel av naturvårdsobjekt med mera. Förvaltningskostnaderna utgörs av gränsmarkering, informationsskyltning, anläggande och underhåll av anordningar för friluftslivet, naturvårdsåtgärder, miljöövervakning samt dokumentation och uppföljning.

7. Källförteckning

Collinder, P. och Haglund, A., Ekologigruppen AB 1996: Grönstrukturen i Stockholmsregionen. Regionplane- och trafikkontoret, Stockholms läns Landsting.
Huddinge kommun 1994: Jord- och skogsbruksprogram för Huddinge kommun.
Huddinge kommun 1996: Åtgärdsplan del 1 för jord- och skogsbruk i Huddinge kommun.
Hylander, C 1996: Inventering av mossor i Huddinge.
Karlsson, R 1996: Skogsinventering i Huddinge kommun.
Klevemark, E. och Klevemark, B. 1996: Botanisk inventering inom Huddinge kommun. Huddinge kommun.
Länsstyrelsen i Stockholms län 1996: Naturkatalog för Stockholms län (remissutgåva)
Länsstyrelsen i Stockholms län 2010: Naturvärden i sjön Öran.
Miljökontoret i Huddinge kommun 1997: Inventering av rödlistade arter på Södertörn.
Miljökontoret i Huddinge kommun 1997: Huddinges grönstruktur. Underlag för Översiktsplan 1997.
Miljö- och hälsoskyddsnämnden och AB CONEC 1989: Naturinventering 1989. Huddinge kommun.
Naturvatten i Roslagen AB 2010: Inventering av vattenväxter i Tyresåns avrinningsområde 2009. Rapport 2010:1.
Naturvårdsverket 1990: Områden av riksintresse för naturvården & friluftsliv. Rapport 3771.

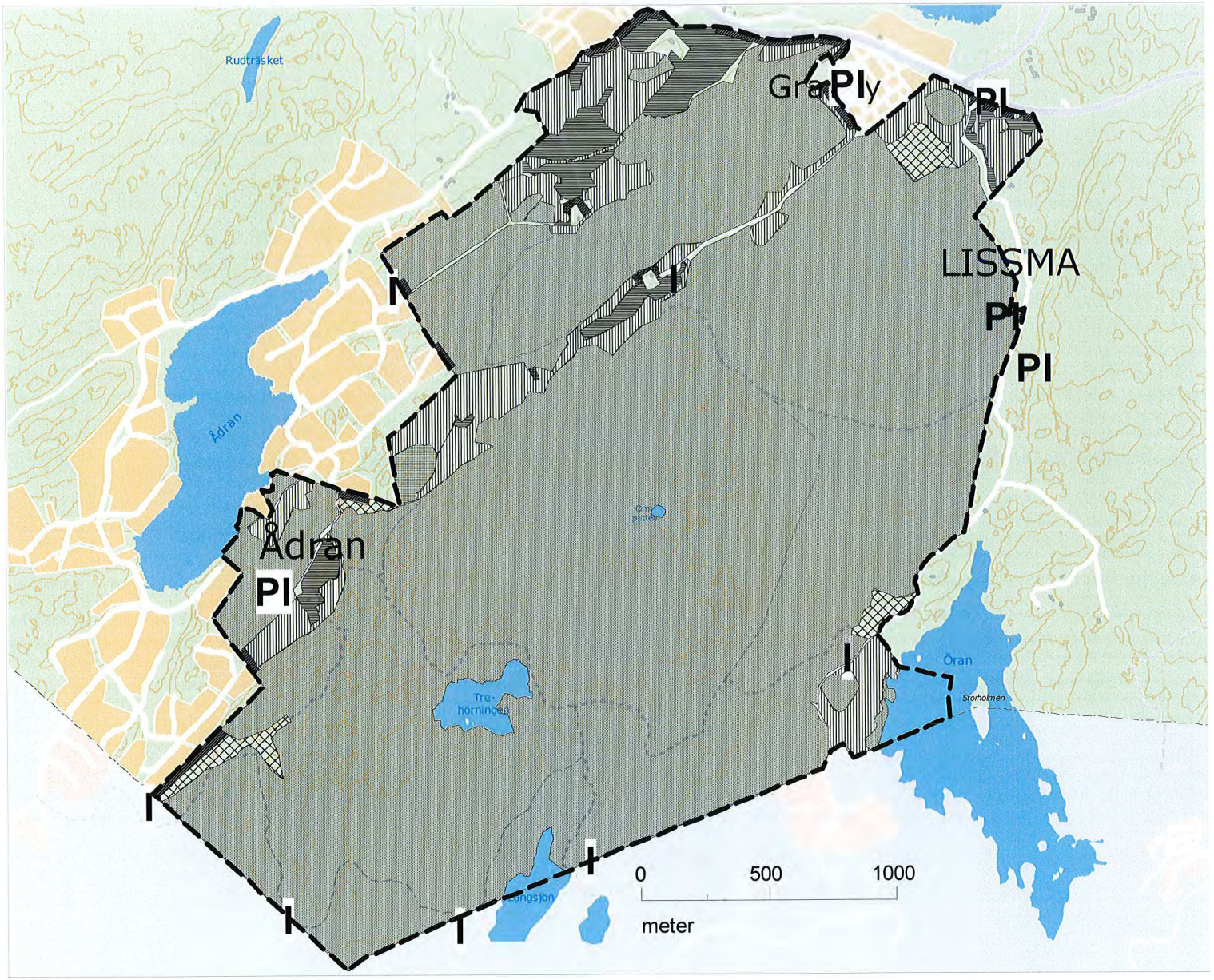

HUDDINGE KOMMUN

Skötselplanekarta för Paradisets naturreservat

2010-02-22

--- --- --- Naturreservatets gräns

Zon A
(fri utveckling)

Zon B
(Naturvårdande skötsel)

Zon C
(öppen mark)

Zon D
(naturvårdsgallring innan fri utveckling)

Zon E
(zon mot bebyggelse)

I Informationstavla

P Parkeringsplats